

Робоча програма з освітнього компонента «Декоративне тваринництво і зоопаркова справа» для здобувачів за освітньої програми «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.

Розробник програми: Тетяна Пушкар кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва.
Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року.

Завідувач кафедри технології
виробництва і переробки
продукції тваринництва
к.с.-г.н., доц

 Тетяна ПУШКАР

Гарант освітньої програми

 Тетяна ПУШКАР

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників		Галузь знань, спеціальність, освітня програма здобувача вищої освіти	Характеристика освітнього компонента		
Кількість кредитів – 3 (денна) – 1 курс – 3 (денна) – 1 тех – 3 (денна) – 2 тех – 3 (заочна) – 1 курс – 3 (заочна) – 2 тех		Галузь знань <u>20 «Аграрні науки та продовольство»</u> (шифр 1 найменування) Спеціальність <u>204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»</u> Освітньо-професійна програма <u>«Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»</u> Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	денна форма навчання		заочна форма навчання
Модулів – 2			Обов’язкова		
Змістових модулів – 2			Рік підготовки:		
Індивідуальне науково-дослідне завдання - реферат			1-й	1-й	1-й
денна	заочна		Семестр		
			1-й	1-й	1-й
			Лекції		
			16	16	8
			Лабораторні		
			Практичні, семінарські		
			28	28	8
			Самостійна робота		
			41	41	69
			Індивідуальні завдання:		
			Реферат – 5		
			Вид контролю:		
		Залік - 1 сем	Залік - 1 сем	Залік - 1 сем	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,9 самостійної роботи – 3,1					

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить, %:

для денної форми навчання – 44/46; 44/46.

для заочної форми навчання –16/74.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Освітній компонент «Декоративне тваринництво і зоопаркова справа» обов'язкових освітніх компонентів освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

Предметом вивчення навчального компонента є сукупність знань з основних видів декоративних тварин та набуття практичних умінь і навичок, щоб легко і елегантно вирішувати важкі питання й зробити максимально комфортним спільне проживання з декоративними тваринами.

Мета освітнього компонента «Декоративне тваринництво і зоопаркова справа» полягає в засвоєнні здобувачами теоретичних і практичних знань як до вибору своєї тварини, її поведінки та утримання так і зрозуміти емоційні і когнітивні здібності тварин, а також зниження стресу та підвищення продуктивності тварин.

Завдання освітнього компонента «Декоративне тваринництво і зоопаркова справа»:

- вивчення факторів зовнішнього середовища та їх впливу на організм і здоров'я тварин;
- науково-практичне обґрунтування параметрів мікроклімату;
- розробка санітарно-гігієнічних правил, нормативів, раціональних способів утримання, годівлі різних видів декоративних тварин з обов'язковим забезпеченням охорони навколишнього середовища.

У результаті вивчення освітнього компонента «Декоративне тваринництво і зоопаркова справа» здобувач вищої освіти повинен

- **знати:** теоретичні основи впливу факторів зовнішнього середовища та мікроклімату на організм декоративних тварин, гігієнічні нормативи і вимоги до утримання, годівлі тварин і догляду за ними, які мешкають у домашніх і кліткових умовах;
- **вміти:** вирішувати питання і робити максимально комфортним спільне проживання з декоративними тваринами, вміти вибирати породистих тварин, вирішувати репродуктивні питання.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення освітнього компонента «Декоративне тваринництво і зоопаркова справа» формуються:

Інтегральна компетентність (ІК):

(ІК) – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з технології виробництва і переробки продукції тваринництва або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів зоотехнічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК 7. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва для ефективного ведення бізнесу

ФК 2. Здатність використовувати сучасні знання про способи відтворення, закономірності індивідуального розвитку та розведення тварин для ефективної професійної діяльності у галузях тваринництва.

ФК 15. Здатність застосовувати доцільні технології утримання, розведення, експонування, збереження декоративних і диких тварин у домашніх умовах, умовах ex situ, та формування навичок обґрунтування і створення живих зооекспозиції.

Програмні результати вивчення освітнього компонента «Декоративне тваринництво і зоопаркова справа»:

ПРН 7. Здійснювати пошук, оброблення та узагальнення інформації із застосуванням сучасних інформаційних технологій.

ПРН 10. Здійснювати нормовану годівлю тварин.

ПРН 20. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

ПРН 23. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку декоративних і диких тварин, теорії та принципи ведення зоопаркової справи для вирішення завдань професійної діяльності.

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лекції	лабораторні	індивідуальні	самостійна		лекції	практичні	індивідуальні	самостійна
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. Благополуччя та особливості утримання домашніх ссавців										
Тема 1. Благополуччя тварин і фактори, що формують активність тварин в неволі	9	2	2	-	5	8	-	-	-	8
Тема 2. Утримання та догляд за декоративними собаками	11	2	4	-	5	9,5	0,5	1	-	8
Тема 3. Утримання та догляд за декоративними кішками	11	2	4		5	9,5	0,5	1		8
Тема 4. Декоративні гризуни	11	2	4	-	5	10,5	0,5	1	-	9
Тема 5. Міні-піги, єноти та тхорі – домашні тварини	11	2	4	-	5	10	0,5	0,5	-	9

Змістовий модуль 2. Особливості утримання декоративних птахів, рептилій, риб і комах										
Тема 6. Плазуни – незвичайні тварини	9	2	2	-	5	10	0,5	0,5	-	9
Тема 7. Декоративні, співочі, хижі птахи та комах	11	2	4	-	5	10,5	0,5	1	-	9
Тема 8. Акваріумні рибки. Оформлення акваріумів, тераріумів і кліток	12	2	4	-	6	11	1	1	-	9
ІНДЗ	5			5		5			5	
УСЬОГО ГОДИН	90	16	28	5	41	90	8	8	5	69

5. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

5.1. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Змістовий модуль 1. Благополуччя та особливості утримання домашніх ссавців

Тема 1. Благополуччя тварин і фактори, що формують активність тварин в неволі

Передмова: зміст освітнього компоненту, його задачі, взаємозв'язок з іншими освітніми компонентами.

Визначення благополуччя тварин. Історичні аспекти благополуччя тварин. Фізіологічні параметри. Індикатори оцінки рівня благополуччя тварин. Тренінги та обізнаність щодо благополуччя тварин. Наукові дослідження благополуччя тварин. Компромiс між благополуччям та продуктивністю тварин. Регламенти та директиви щодо благополуччя тварин. Законодавчі аспекти благополуччя тварин в Україні.

Мова постави і тілорухів тварин. Способи сигналізації. Види комунікацій: тактильна, зорова, акустична. Груповий спосіб життя тварин. Особливості взаємостосунків в угрупованнях тварин. Види угруповань. Ієрархія ролей і «розподіл праці» в соціальних угрупованнях. Роль лідерів і вожаків в групах тварин. Рухова активність та її просторова орієнтація у тварин. Загальна характеристика розвитку в ігровому періоді. Гра як розвивальна діяльність. Формування спілкування під час гри. Пізнавальне значення ігрової активності.

Тема 2. Утримання та догляд за декоративними собаками

Особливості утримання домашніх ссавців.

Собаки. Проблеми вибору собаки. Утримання та виховання цуценяти. Зоогігієнічні вимоги до зовнішнього вигляду собаки. Особливості годівлі собак у різні вікові періоди. Навчання та дресирування цуценяти. Хвороби домашніх собак та боротьба з ними. Щеплення собак. Догляд за собакою та вигулювання.

Тема 3. Утримання та догляд за декоративними кішками

Кішки. Проблеми вибору кішки. Симбіоз – людина – кішка – собака. Зоогігієнічні вимоги догляду за кішкою. Речі кішки. Приручення до чистоплотності. Особливості годівлі у кішок у різні вікові періоди. Біологія розведення кішок. Хвороби кішок. Боротьба з паразитами. Гігієнічна стрижка. Транспортування кішок. Відносини кішки та собаки. Безпека кішки в домашніх

умовах. Кошача мова спілкування. Інстинкт розмноження. Народження кошенят. Навчання добрим манерам. Виставки котів.

Тема 4. Декоративні гризуни

Шиншили. Що треба знати заводячи у домі шиншилу. Породи шиншил. Зоогігієнічні вимоги до кліток для шиншил та догляд за ними. Біологічні особливості шиншил. Типи темпераменту у шиншил. Особливості годівлі шиншил. Особливості дресування шиншил. Встановлення віку шиншил. Конституція та екстер'єр шиншил. Догляд за шерстю шиншили. Хвороби шиншил.

Декоративні домашні кролі. Особливості вибору кролика для утримання у квартирі. Породи декоративних кроликів. Меню кролика. Зоогігієнічні вимоги щодо догляду та утриманню декоративних кролів. Хвороби декоративних кролів. Розведення кролів. Особливості дресування декоративних кролів.

Мурчаки. Особливості вибору мурчака. Породи мурчаків. Догляд за шерстю мурчаків. Будиночок мурчака. Зоогігієна та її значення при утриманні мурчака. Годівля мурчаків. Біологічне розведення і вирощування мурчаків. Хвороби мурчаків. Види одомашнення мурчаків. Особливості проживання мурчаків у квартирі. Поведінка мурчаків. Розведення мурчаків. Вагітність і пологи.

Хом'яки. Породи хом'яків. Особливості вибору хом'яків. Зоогігієна та її значення при утриманні хом'яків. Годівля хом'яків. Біологічне розведення і вирощування хом'яків. Будиночок хом'яка. Хвороби хом'яків. Види одомашнення хом'яків. Особливості проживання хом'яків у квартирі. Поведінка хом'яків.

Декоративні миші та щурі. Різноманітність декоративних мишей. Породи щурів. Зоогігієнічні вимоги до утримання мишей і щурів. Годівля мишей і щурів. Біологічне розведення і вирощування мишей і щурів. Хвороби мишей і щурів. Вибір мишей для домашнього утримання. Клітка та її обладнання. Породи декоративних мишей. Догляд за кігтями та зубами мишей і щурів. Розведення мишей і щурів.

Тема 5. Міні-піги, єноти та тхорі – домашні тварини

Походження та породи свинок, єнотів і тхорів. Загальна інформація про тварин. Правила догляду та утримання тварин в домашніх умовах. Щеплення для свинки, єнота та тхора. Догляд та гігієна. Біологічне розведення і вирощування тварин. Хвороби домашніх улюбленців. Види тварин. Місце для проживання тварин в домашніх умовах. Поведінка приручених тварин.

Тема 6. Плазуни – незвичайні тварини

Рептилії, плазуни. Поведінка і особливості черепах різних видів. Обладнання тераріуму. Годівля черепах. Сплячка черепах. Хвороби черепах. Плазуни, вибір домашнього вихованця. Тераріум для плазунів. Годівля плазунів. Особливості зоогігієнічних заходів по обслуговуванню тераріуму для черепах. Особливості зоогігієнічних заходів по обслуговуванню тераріуму для плазунів. Особливості утримання та догляд за ящірками. Маніпуляційні дії з плазунами.

Тема 7. Декоративні, співочі, хижі птахи та комахи

Папуги. Історія одомашнення екзотичних птахів. Вибір вихованця дому. Біологічні особливості папуг. Умови утримання і розведення папуг. Годівля папуг. Хвороби папуг. Породи і види папуг. Співучі птахи (соловей, малинівка). Обладнання кліток для папуг. Особливості приручення папуг та навчання їх розмовляти.

Канарки. Історія одомашнення. Умови утримання і розведення канарок. Біологічні особливості канарок. Годівля канарок. Корми та техніка годівлі. Хвороби канарок. Породи і види канарок. Клітки та вольєри. Догляд за канарками під час линьки. Обладнання кліток для канарок. Способи вибору канарок для домашнього утримання. Охорона та залучення канарок. Транспортування канарок.

Комахи. Павуки. Жуки. Таргани.

Тема 8. Акваріумні риби. Оформлення акваріумів, тераріумів і кліток

Акваріум, його будова та догляд за ним. Утримання та розведення акваріумних риб. Акваріумна рослинність. Підбір риб для акваріума. Годівля акваріумних риб. Хвороби акваріумних риб, їх профілактика та лікування.. акліматизація риб в акваріумі. Вода для акваріуму, її властивість та якість. Екзотичні акваріумні риби.

Оформлення акваріума. Типи внутрішнього наповнення акваріумів. Оформлення тераріуму. Оформлення тераріумів рослинами. Благоустрій притулків (хованок).

5.2. ТЕОРЕТИЧНИЙ ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (КУРС ЛЕКЦІЙ)

Денна форма навчання

№ з/п	Змістовний модуль, теми лекцій і орієнтирний перелік питань
1	2
Змістовий модуль 1. Благополуччя та особливості утримання домашніх ссавців – 10 год	
1.1.	Благополуччя тварин і фактори, що формують активність тварин в неволі (2 год) 1. Вступ 2. Домашні та дикі тварини 3. Оцінка благополуччя тварин в країнах ЕС 4. Виявлення індивідуальних і видових особливостей 5. Моніторинг стресу у зоопаркових тварин 6. Санітарно-гігієнічні вимоги до годівлі та умов утримання
1.2.	Утримання та догляд за декоративними собаками (2 год) 1. Гігієна тварин 2. Харчування тварин 3. Хвороби та профілактика
1.3.	Утримання та догляд за декоративними кішками (2 год) 1. Гігієна тварин

	2. Харчування тварин 3. Хвороби та профілактика
1.4.	Декоративні гризуни (2 год) 1. Зовнішній вигляд і породи 2. Гігієна утримання 3. Годування і розмноження гризунів 4. Догляд за дитинчатами 5. Лікування та профілактика захворювань тварин 6. Типи декоративних кроликів та їх гігієна утримання і годівлі
1.5.	Міні-піги, єноти та тхорі – домашні тварини (2 год) 1. Походження та породи свинок, єнотів і тхорів. Загальна інформація про тварин. 2. Догляд та гігієна. 3. Біологічне розведення і вирощування тварин. Хвороби домашніх улюбленців.
Змістовий модуль 2. Особливості утримання декоративних птахів, рептилій, риб і комах 8 год.	
1.6.	Плазуни – незвичайні тварини (2 год) 1. Догляд за рептиліями 2. Загальні відомості про черепах і ящірок 3. Утримання крокодилів 4. Хвороби екзотичних тварин
1.7.	Декоративні, співочі, хижі птахи та комахи (2 год) 1. Статеві відмінності дорослих птахів 2. Будова та анатомія птахів
1.8.	Акваріумні рибки. Оформлення акваріумів, тераріумів і кліток (2 год) 1. Сімейства акваріумних риб 2. Вибір акваріумних рибок 3. Щоденний догляд за рибками в акваріумі 4. Годівля рибок 5. Типи внутрішнього наповнення акваріумів 6. Оформлення тераріуму 7. Клітки для гризунів і птахів

Заочна форма навчання

№ з/п	Змістовний модуль, теми лекцій і орієнтирний перелік питань – 8 год
Змістовий модуль 1. Особливості утримання домашніх ссавців – 4 год.	
1.1.	Утримання та догляд за декоративними собаками (1 год) 1. Гігієна тварин 2. Харчування тварин 3. Хвороби та профілактика

1.2.	Утримання та догляд за декоративними кішками (1 год) 1. Гігієна тварин 2. Харчування тварин 3. Хвороби та профілактика
1.3.	Декоративні гризуни (0,5 год) 1. Зовнішній вигляд і породи 2. Гігієна утримання 3. Годування і розмноження гризунів 4. Догляд за дитинчатами 5. Лікування та профілактика захворювань тварин 6. Типи декоративних кроликів та їх гігієна утримання і годівлі
1.4.	Міні-піги, єноти та тхорі – домашні тварини (1 год) 1. Походження та породи свинок, єнотів і тхорів. Загальна інформація про тварин. 2. Догляд та гігієна. 3. Біологічне розведення і вирощування тварин. 4. Хвороби домашніх улюбленців.
Змістовий модуль 2. Особливості утримання декоративних птахів, рептилій, риб і комах 4 год.	
1.5.	Плазуни – незвичайні тварини (1 год) 1. Догляд за рептиліями 2. Загальні відомості про черепах і ящірок 3. Утримання крокодилів 4. Хвороби екзотичних тварин
1.6.	Декоративні, співочі, хижі птахи та комахи (1 год) 1. Статеві відмінності дорослих птахів 2. Будова та анатомія птахів
1.7.	Акваріумні рибки. Оформлення акваріумів, тераріумів і кліток (2год) 1. Сімейства акваріумних риб 2. Вибір акваріумних рибок 3. Щоденний догляд за рибками в акваріумі 4. Годівля рибок 5. Типи внутрішнього наповнення акваріумів 6. Оформлення тераріуму 7. Клітки для гризунів і птахів

5.3. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНО-ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми (питання)	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Догляд за кішками та собаками. Грумінг.	4	1
2.	Догляд за декоративними гризунами. Хвороби гризунів	4	1
3.	Особливості утримання та догляд за єнотами, тхорами та свинками	2	1
4.	Утримання тварин у неволі	2	0,5

5.	Хвороби що поширюються з дикими тваринами та синантропними птахами. <i>Модульна контрольна робота 1.</i>	2	1
6.	Особливості утримання та догляду за рептиліями	2	
7.	Папуги, канарки та комахи	2	1
8.	Різноманіття акваріумних риб і їх розведення.	4	1
9.	Оформлення акваріумів і тераріумів	4	1
10.	Сервіси для домашніх тварин та їхніх господарів <i>Модульна контрольна робота 2.</i>	2	0,5
Всього		28	8

5.4. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми (питання)	Кількість годин	
		денна	заочна
1	2	3	4
1	Тема 1. Благополуччя тварин і фактори, що формують активність тварин в неволі 1. Законодавчі аспекти благополуччя тварин в Україні 2. Особливості взаємостосунків в угрупованнях тварин. 3. Компроміс між благополуччям та продуктивністю тварин	5	9
2	Тема 2. Утримання та догляд за декоративними собаками 1. Догляд за собакою 2. Зоогігієнічні вимоги до зовнішнього вигляду собаки 3. Гігієнічна стрижка	5	9
3.	Тема 3. Утримання та догляд за декоративними кішками 4. Догляд за кішкою 5. Зоогігієнічні вимоги до зовнішнього вигляду Гігієнічна стрижка кішок	5	9
4.	Тема 4. Декоративні гризуни 1. Конституція та інтерєр шиншили 2. Види одомашнення мурчаків 3. Особливості утримання та догляду за ящірками	5	9
5.	Тема 5. Міні-піги, єноти та тхорі – домашні тварини 1. Біологічне розведення і вирощування тварин 2. Поведінка приручених тварин 3. Щеплення для свинки, єнота та тхора	5	9
Усього по 1-му модулю		25	45
1.	Тема 6. Плазуни – незвичайні тварини 1. Особливості зоогігієнічних заходів по обслуговуванню тераріуму для плазунів	7	9

	2. Маніпуляційні дії з плазунами.		
2.	Тема 7. Декоративні, співочі, хижі птахи та комахи 1. Догляд за канарками під час линьки 2. Особливості приручення папуг та навчання їх розмовляти	7	10
3.	Тема 8. Акваріумні рибки. Оформлення акваріумів, тераріумів і кліток 1. Вода для акваріуму, її властивість та якість 2. Акваріумна рослинність	7	10
Усього по 2-му модулю		21	35
Разом		46	74

5.5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

У процесі засвоєння знань з освітнього компоненту «**Декоративне тваринництво і зоопаркова справа**» здобувач повинен уміти готувати реферати. Участь у зазначеній формі самостійної роботи закладає у здобувачів в вищій освіті первинні навички самостійної дослідницької діяльності, набуття навичок пошуку, опрацювання відповідних джерел інформації.

Реферат – це скорочений виклад змісту первинного документа або його частини, з основними фактичними даними й висновками. Він починається з викладу сутності роботи і складається за таким планом: тема, предмет, (об’єкт). характер і мета роботи. В рефераті слід показати ті особливості теми, які необхідні для розкриття мети і змісту роботи, методи проведення роботи. Виклад матеріалу в рефераті має бути коротким і точним. Середній обсяг реферату становить приблизно 15-20 друкованих аркушів формату А4. Виконана реферативна робота повинна продемонструвати наявність навичок у здобувача щодо самостійного пошуку та опрацювання джерельної бази з обраної теми. З цією метою здобувач має знайти, ознайомитись і використати декілька наукових, навчальних і науково-методичних публікацій. В яких висвітлюються ті чи інші аспекти обраної теми. До таких джерел належать, по-перше, наукові публікації, по-друге навчальна література, по-третє, методично-довідкова література з декоративного тваринництва. У вступі автор аргументує вибір теми, вказує на її важливість, актуальність теми. Основна частина реферативної роботи складається з відповідних розділів. Назва будь-якого розділу основної частини не повинна повторювати назву теми роботи. Висновки робляться щодо кожного з розділів основної частини, а також узагальнення і можливі шляхи розв’язання проблем, розглянутих в основній частині дослідження. Список використаних джерел включає бібліографічний опис усіх опрацьованих і використаних автором у цій роботі джерел інформації.

Орієнтовний перелік тем індивідуальних завдань для самостійної роботи студентів

1. Існують наступні класичні зачіски для пуделя: «лев», «англійський лев», «скандинавський лев», «континенталь», «модерн». Перелічені стрижки підходять для собак усіх розмірів, у тому числі і для карликового пуделя.

Вказати необхідні інструменти та їх призначення для створення всіх цих зачісок.

2. Волосся кішки покрите захисним мастилом, яке виробляють підшкірні сальні залози. І кожне купання кішки із застосуванням шампунів тимчасово позбавляє її шерсть цього природного захисту.

Вказати показання до купання.

3. Антицарапки для кішок або «м'які кігтики» - це пластмасові ковпачки різних забарвлень, які приклеюються за допомогою спеціального клею на кігті кішки. Спочатку багатьом кішкам незручно в них і незвично, але незабаром вони звикають до такого «манікюру».

Перелічіть позитивні якості «Антицарапок».

5. Гігієнічна стрижка кішок.

6. Дуже пухнастих кішок стрижуть влітку в спеку, це поліпшить теплообмін, і кішка не буде мучитися від спеки.

Вказати, що знадобиться для стрижки кішок.

7. Для догляду за своїм хутром шиншилам необхідні пісочні ванни. У природних умовах шиншили купуються у ..., а для домашніх улюбленців слід купувати ...

8. Яких правил необхідно дотримуватися при годуванні хом'ячків ?

9. Які корми для хом'ячків є шкідливими ?

- плісняві, гнилі та забруднені продукти, а також корми з терміном придатності, що вийшов;

- червонокочанна капуста;
- солодощі;
- залишки їжі зі столу господаря;
- запліснявілі корми;
- недостиглі та перестиглі фрукти й ягоди.

10. Основні профілактичні заходи, яких слід дотримуватися, щоб щури були завжди здорові

11. Основні профілактичні заходи, яких слід дотримуватися, щоб кролі та шиншили були завжди здорові

12. Основні профілактичні заходи, яких слід дотримуватися, щоб мурчаки були завжди здорові

13. Принципи біобезпеки та біозахисту.

14. Оцінка благополуччя тварин.

15. Складові внутрішнього біозахисту.

16. Хвороби що поширюються з дикими тваринами та синантропними птахами.

17. Утримання ватусі у зоопарку «Асканія-Нова».

18. Іграшки для журавлів: забава чи необхідність?

19. Особливості штучного вигодовування пташенят червоного фламінго у зоопарку.

20. Дизайн вольєрів.

21. Оформлення акваріумів.

22. Тераріуми для комах.

23. Етика і благополуччя тварин.

24. Сервіс для тварин.

25. Зобов'язання та визначення «Стратегія Всесвітньої асоціації зоопарків і акваріумів у сфері добробуту тварин.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Викладання освітнього компонента здійснюється у формі читання лекцій, проведення лабораторно-практичних занять. Передбачається участь здобувачів у теоретичних конференціях, виступах з доповідями. Важливим елементом навчання є самостійна робота та виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ).

Основними методами досягнення навчальних цілей є:

- проведення оглядових та проблемних лекцій. Вивчення лекційного матеріалу дасть змогу здобувачам вищої освіти придбати теоретичні знання з проблем технології продуктів забою;
- участі в лабораторно-практичних заняттях. Вирішення практичних завдань формує вміння і навички прикладного застосування теоретичних знань та передбачає рішення задач, розгляд ситуацій з проблем з проблем діяльності м'ясопереробних підприємств різної потужності.

Під час консультацій здобувачі вищої освіти отримують відповіді на окремі теоретичні чи практичні питання та пояснення певних теоретичних положень освітнього компоненту.

Індивідуальне науково-дослідне завдання має на меті узагальнення, поглиблення та закріплення знань, які здобувачі вищої освіти одержують у процесі навчання, а також є формою реалізації їх творчих можливостей

Вивчення курсу передбачає самостійне опрацювання здобувачами комплексу основної і додаткової наукової літератури, періодичних видань, інформаційних ресурсів.

Під час проведення лекційних і лабораторно-практичних занять з освітнього компонента *«Декоративне тваринництво і зоопаркова справа»* застосовують словесні, інноваційні, наочні та практичні методи навчання.

Найбільш часто на лекціях використовується пояснювально-інформативний метод з елементами проблемного підходу. Лекційний курс ведеться з використання мультимедійної техніки, що дозволяє демонструвати основні таблиці, фотографії, схеми, що розкривають зміст конкретної теми.

Проведення лабораторно-практичних занять передбачає практичне підтвердження окремих теоретичних положень даного освітнього компонента, набуття практичних умінь та навичок роботи з лабораторним устаткуванням та обладнанням у галузі переробки забійних тварин і птиці; використання всієї системи прийомів, які дозволяють розвивати творче мислення здобувачів, вміння аргументовано відстоювати свою позицію, формулювати чітку логіку мислення – це дискусії щодо запропонованих для обговорення питань, що виходять за межі лекційного матеріалу, надання пріоритету питанням, які відведені для самостійного вивчення. При проведенні лабораторно-практичних занять з освітнього компонента *«Декоративне тваринництво і зоопаркова справа»* застосовують словесні (бесіда, пояснення, розповідь, дискусія), інноваційні (мозковий штурм, робота в групах, метод презентації), наочні

(ілюстрація, демонстрація). Відповідність програмних результатів та методів навчання зазначено у табл. 1.

Таблиця 1.

Відповідність програмних результатів та методів навчання

Результати навчання	Методи навчання
ПРН 7. Здійснювати пошук, оброблення та узагальнення інформації із застосуванням сучасних інформаційних технологій.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (розповідь, бесіда, дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій)
ПРН 10. Здійснювати нормовану годівлю тварин.	Лекції, лабораторно-практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (розповідь, бесіда, дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, групове обговорення ситуації)
ПРН 20. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності	Лекції, лабораторно-практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (розповідь, бесіда, дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, групове обговорення ситуації)
ПРН 23. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку декоративних і диких тварин, теорії та принципи ведення зоопаркової справи для вирішення завдань професійної діяльності	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (розповідь, бесіда, дискусія, демонстрація мультимедійних презентацій, групове обговорення ситуації, «мозковий штурм», гейміфікація)

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань здобувачів з освітнього компоненту «Декоративне тваринництво і зоопаркова справа» здійснюється у формі поточного, модульного (рубіжного) та підсумкового контролів, які передбачені передбачені «Положенням про систему оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 227-заг від 22 вересня 2023 року.

Якість засвоєння змісту освітнього компоненту (незалежно від форми контролю) в Університеті **оцінюється** за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу (чотирибальну – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» чи вербальну – «зараховано», «незараховано») та шкалу ЄКТС згідно з таблицею 2.

Таблиця 2.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	не зараховано
1-34	F		

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання наведена в таблиці 3.

Реалізація основних завдань оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Університеті досягається системними підходами до оцінювання та комплексністю застосування різних видів контролю.

Поточний контроль - це оцінка роботи здобувачів вищої освіти за всіма видами аудиторних занять (лекції, семінарські, практичні, лабораторні заняття) та самостійної роботи, яка відображає навчальні досягнення здобувачів в освоєнні програмного матеріалу освітнього компонента. Форму проведення поточного контролю під час навчальних занять визначає викладач.

Модульний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється для перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в кінці кожного навчального модуля (змістовного). Основні завдання модульного контролю полягають у підвищенні мотивації здобувачів вищої освіти до опанування навчального матеріалу, активізації спільної систематичної роботи викладачів і здобувачів вищої освіти упродовж семестру, а також в удосконаленні рівня організації освітнього процесу в Університеті.

Змістовний модуль (модуль) - запланована сукупність тем, що реалізується відповідними формами навчального процесу та підлягає модульному контролю. Модульний контроль проводиться за розкладом аудиторних занять у формі за рішенням кафедри. До модульного контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали індивідуальний навчальний план, тобто передбачені в конкретному змістовому модулі всі види навчальної роботи. Бал за модуль розраховується з урахуванням балів за поточний контроль і модульну контрольну роботу. Оцінювання поточного та модульного контролів здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS (табл.2).

Здобувач вищої освіти, який не брав участь у виконанні всіх видів робіт, передбачених робочою програмою або не склав модульний контроль, має право на його відпрацювання, відповідно до графіку відпрацювань, затвердженого кафедрою технології виробництва і переробки продукції тваринництва.

З метою підвищення мотивації до систематичної активної роботи протягом усього періоду навчання за відповідним освітнім рівнем вищої освіти, переорієнтацію їхніх цілей з отримання позитивної оцінки на формування стійких знань, умінь та навичок; систематизації знань та активне їх засвоєння

упродовж навчального року; подолання елементів суб'єктивізму під час оцінювання знань в Університеті передбачена **накопичувальна система оцінювання знань здобувачів вищої освіти.**

За накопичувальною системою підсумкова оцінка в балах з освітнього компонента розраховується як сума балів отриманих здобувачем вищої освіти за змістові модулі, відвідування на заняттях та за додаткові види робіт з компоненту (активна участь в роботі наукового гуртка кафедри, підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.д., доповідь на науковій студентській конференції, призове місце в олімпіаді, підготовка наукової публікації, виконання індивідуального завдання, участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри тощо) (табл. 4.).

Таблиця 4

Оцінювання освітнього компонента

Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)	Бал за відвідування (всього 0-5)	Бал заохочувальний (всього – 0-5)
Модуль 1	0-10% пропусків – 5 балів	доповідь на науковій студентській конференції
Модуль 2	10%-20% пропусків – 4 бали	активна участь в роботі наукового гуртка кафедри
.....	20%-40% пропусків – 3 бали	підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.п.
	40%-60% пропусків – 2 бали	призове місце в олімпіаді
	60%-80% пропусків – 1 бал	підготовка наукової публікації
	більше 80% пропусків – 0 балів	виконання індивідуального завдання участь у вдосконаленні навчально- методичної бази кафедри

Кількість балів, що може отримати здобувач вищої освіти за змістовий модуль, може бути різною і встановлюватися для кожного змістового модуля (в залежності від значимості змістового модуля) з урахуванням того, що підсумкова оцінка не може перевищувати 90 балів. Розрахунок балів за поточний контроль та заохочувальні види робіт визначаються кафедрою та робочою програмою.

Підсумковий контроль – інтегроване оцінювання результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах за національною шкалою і шкалою ЄКТС, яке включає семестровий контроль та атестацію здобувача.

Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу освітнього компонента становить 100 балів (табл.5):

- модульний контроль – до 90 балів,
- бал за відвідування занять – до 5 балів,
- бал за додаткові види робіт з вивчення освітнього компонента до 5 балів.

Таблиця 5

Оцінювання освітнього компонента

Бал за змістовні модулі (БЗМ)					Сума		
Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)						Бал за відвідування (всього 0-5)	Бал заохочувальний (всього - 5)
Змістовний модуль 1 (ЗМ 1) Поточний контроль-60					0-5	0-5	100
T1	T2	T3	T4	T5			
12	12	12	12	12			
Модульний контроль - 60							
Змістовний модуль 2 (ЗМ 2) Поточний контроль-30							
T6	T7	T8					
10	10	10					
Модульний контроль - 30							
Б _{ЗМ} = (ЗМ1 + ЗМ2) : 2							

* T1,T2,T3.....- теми змістовного модуля

Відповідно до «Положення про систему оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 227-заг від 22 вересня 2023 року здобувач вищої освіти має право на автоматичне зарахування відповідних балів за освітній компонент, підвищити оцінку з освітнього компонента, право на перескладання підсумкового контролю з освітнього компонента.

У випадках конфліктної ситуації за мотивованою заявою здобувача вищої освіти чи викладача, деканом факультету/директором інституту створюється комісія для приймання підсумкового контролю, до якої входять завідувач кафедри (провідний викладач) і викладачі відповідної кафедри, представники деканату та органу студентського самоврядування.

Таблиця 2.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90 - 100	A	відмінно	Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82 - 89	B	дуже добре	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74 - 81	C	добре	Здобувач вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64 - 73	D	задовільно	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60 - 63	E	достатньо	Здобувач володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Пушкар Т.Д. Методичні рекомендації для практичних занять і самостійного вивчення дисципліни «Декоративне тваринництво» для студентів денної та заочної форм навчання за спеціальністю 204 – «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» (II модуль). Одеса, ОДАУ, 2020. 23с.
2. Пушкар Т.Д. Методичні рекомендації для практичних занять і самостійного вивчення дисципліни «Декоративне тваринництво» для студентів денної та заочної форм навчання за спеціальністю 204 – «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» (I модуль). Одеса, ОДАУ, 2021. 25с.
3. Мультимедійні презентації з курсу.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Основи акваріумістики: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця, 2020. 233 с.
2. Буднік С. В., Колосок А.М. Акваріуміст-початківець: навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2016. 156 с.
3. Бурлака, М. М. Кривий, Скоромна О.І. Годівля екзотичних тварин: навч. посіб. Житомир, 2012. 358 с.
4. Ветеринарно-санітарне забезпечення технології вирощування екзотичних порід свиней: навч. посіб. / В.М. Соколюк, І.П. Лігоміна, С.В. Фурман, Дишкант О.В. Житомир: Полісся. 2018. 160 с.
5. Загальна ветеринарна профілактика / М.В. Демчук, О.В. Козенко, О.Г. Богачик, І.В. Двилюк, В.В.Вороняк // Львів: СПОЛОМ, 2012. 360 с.
6. Основи біобезпеки та благополуччя тварин /Недосеков В.В., Блаха Т., Ситюк М.П., Мартинюк О.Г., Мельник В.В., Юстинюк В.Є. Ніжин, 2021. 252 с.
7. Мартін Браун Тварини про яких варто дізнатися. Видавництво Віват (Пелікан). 2018, 358 с.

Допоміжна

1. Пушкар Т.Д., Білан О.Ю. Черепахи – незвичайні тварини. Збірник матеріалів Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції « Наука та молодь: сучасні технології виробництва, переробки і зберігання с.-г. продукції». Одеса. 2018. С. 115-117.
2. Пушкар Т.Д., Мельник О.В. Декоративні кролики Збірник матеріалів Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції « Наука та молодь: сучасні технології виробництва, переробки і зберігання с.-г. продукції». Одеса. 2018. С. 156-158.
3. Пушкар Т.Д., Чиж Д.О. Оформлення акваріумів Збірник матеріалів Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції « Наука та молодь: сучасні технології виробництва, переробки і зберігання с.-г. продукції». Одеса. 2018. С. 193-194.

4. Пушкар Т., Гурко Є., Хамід К. Дослідження впливу режимів санітарно-гігієнічної обробки павільйону для утримання собак. Аграрний вісник Причорномор'я. Одеса. 2021. Вип. 99. С.120-126.
<https://abbsl.osau.edu.ua/index.php/visnuk/article/download/225/188/669>
5. Пушкар Т. Д., Пушкар Я. А., Хамід К. О., Гурко Є. Ю. Вплив дезодорації приміщення на етологію тварин. Роль науково-технічного забезпечення агропромислового комплексу в сучасних ринкових умовах : зб. матеріалів доп. учасн. Всеукр. наук.-практ. конф. Дніпро, 2021. С. 413-415.
6. Пушкар Т.Д., Хамід К.О., Гурко Є.Ю. Вплив освітленості на продуктивні якості кролів. Актуальні аспекти розвитку науки і освіти : зб. матеріалів доп. учасн. І Міжнар. наук.-практ. конф. ННП та молодих науковців. Одеса, 2021. С.154-156.
7. Гурко Є.Ю., Пушкар Т.Д. Хромосоми собак – еволюція стандартизації. Актуальні аспекти розвитку науки і освіти : зб. матеріалів доп. учасн. І Міжнар. наук.-практ. конф. ННП та молодих науковців. Одеса, 2021. С.131-133.
8. Пушкар Т.Д., Пушкар Я.А., Чігірьов В.О. Вплив газового забруднення повітря на етологію тварин. Актуальні аспекти розвитку науки і освіти : зб. матеріалів доп. учасн. І Міжнар. наук.-практ. конф. ННП та молодих науковців. Одеса, 2021. С.153-154.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. [http:// www.nbuv.gov.ua](http://www.nbuv.gov.ua) – адрес пошукової сторінки реферативних матеріалів Національної бібліотеки України ім. Вернадського.
2. Білявцева В.В., Мушит С.О., Сироватко К.М. Основи акваріумістики: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://pidru4niki.com/70540/ekologiya/tvarinnitstvo>
3. Буднік С. В., Колосок А.М. Акваріуміст-початківець: навчальний посібник. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/2148750/>
4. Бурлака, М. М. Кривий, Скоромна О.І. Годівля екзотичних тварин: навчальний посібник [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://ir.znau.edu.ua/handle/123456789/4476>
5. Особливості догляду за гризунами в домашніх умовах. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://petcenter.com.ua/blog/osoblivosti-dogljadu-za-grizunami-v-domashnih-umovah>
6. Правила утримання і догляду за домашніми тваринами. [Електронний ресурс] – Режим доступу : https://kyivcity.gov.ua/navkolyshnie_seredovyshche_mista/tvaryny/pravila_utrimannya_i_doglyadu_za_domashnimi_tvarinami/
7. Рептилії в числі домашніх улюбленців [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://petcenter.com.ua/blog/reptiliji-v-chisli-domashnih-uljublentsiv>.
8. Співочі птахи для домашнього утримання [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://e-zoo.com.ua/ua/blog/zdorove-i-ukhod/pevchie-ptitsy-dlya-domashnego-soderzhaniya>